

Budavári Hírmondó

Budavári Evangélikus Egyházközség Hírlevele

XIX. évfolyam 2014/1. szám Böjt-Húsvét

„Isten nem adott nekünk semmiféle utasítást, hogy az Ige tekintetében te-
gyünk különbséget helyek, személyek és idők között. Amikor Krisztus ezt
mondja: 'Menjetek el e széles világba...' – ezzel nem azt mondja, hogy
egyes helyekre igen, másokra pedig nem...”.

Luther Márton: A szolgál akarat

Állandóság, megújulás, új élet

Az ember vágyik az állandóságra. Ebben a vi-
haros sebességgel változó világban nagyon hi-
ányzik az állandóság. Nincs jó hatással az em-
berre, hogy pl. ahol tegnap még egy cipőbolt
volt, ma már egy bank van. Vagy az aszpirin
zöld sávós doboza sárgára váltott. S főként az
bántó ebben, hogy mindezt a gazdaság, a pénz
mozgatja, vezérli. Az állandóság biztonságot ad
a személyiségnek. Ezért is van ma nagy rene-
szánsza a retró dolgoknak.

Ezzel párhuzamosan természetesen az új is
izgatja az ember fantáziáját. Hiszen az új felé
való törekvés viszi előre a világot. S maga az
ember is szeretne újra és újra megújulni. Ha
máshogy nem, úgy, hogy minden este álomra
hajtjuk a fejünket azzal a reménnyel, hogy
egy pihentető alvás után friss erővel ébredünk
és kezdünk mindennapi munkánkhoz. Nagyon
fontos ez a megújulás. Ezért sok mindent meg
is teszünk. Alvásproblémák miatt sokféle
technika, gyógytea és medicina áll az ember
rendelkezésére. Mert szükségünk van a meg-
újulásra, az új erőre. Ezen kívül a legtöbb
ember más módon is szeretne megújulni. Hi-
szen látjuk hiányosságainkat, netán hibáinkat,
s tisztában vagyunk vele, hogy meg kellene
változni, jobbulni kéne. Vágyunk arra, hogy
elhagyjuk rossz szokásainkat, melyekkel ma-
gunk életét nehezítjük, s másokét keserítjük.
Példákat, példaképeket látunk magunk előtt,
akikhez jó lenne hasonlítani a jóságban. Az
újévi fogadalmak is ezt tükrözik: mindig vál-
tozni, természetesen pozitív irányba.

De most már böjtben vagyunk. S a böjti tisztu-
lási módszerek is az újulást célozzák. Az új, a
tisztaság, a tiszta lappal indulás kéz a kézben
járó fogalmak. Jézus is beszélt a tisztaságról,
amikor a farizeusok nekiszegezték a kérdést,
hogy tanítványai mosatlan kézzel esznek. Jézus
akkor egy sokkal mélyebb tisztulásról kezdett
beszélni (Mt 7, 1-22). A szív tisztulásáról. Mert
minden onnan indul ki. Ezt a mély tisztulást
már sokkal kevesebben akarják. El vagyunk egy
kis felszínes böjttel, egy kis „Róka Miska meg-
javul” mentalitással. De a bűnbánat, a Krisztus
elé odaborulás az már egy más, egy nehéz ügy.
A farizeus és a vámszedő példázatából a vám-
szedő imádsága – mellét verve így szólt: Isten,
légy irgalmas nekem bűnösnek! – bizony nem
mindennapi imádsága az embernek. A tisztulás
azonban csak így közelít a teljesség felé. Min-
den más csak cicamosdás.

A keresztségben a víz a jelképe annak, hogy a
bűnös ember belefut, meghal a vízben, s új
élet kezdődik. Így kell minden nap emlékez-
nünk keresztségünkre, ahogy Luthernek is ez
adott erőt, amikor a hagyomány szerint nagy
betűkkel felírta az íróasztalára, hogy MEG
VAGYOK KERESZTELVE!

Ezt a mélységes tisztulást kell vágnunk, hogy
megszülessen a szívünkben a végső, teljes meg-
újulás utáni vágy, az új élet utáni, az örök élet
utáni vágy. Mert miért is érnénk be kevesebbel?
S nem is kell, mert Isten megígérte nekünk, s
Jézus Krisztusban meg is kaptuk.

Van erre vágyad? Van üdvösség hited? Mert
ezen áll vagy bukik minden!

Bencéné Szabó Márta

Napnyugtától – napkeltéig

„Amikor Jézus Jeruzsálemben készült felmenni, maga mellé vette külön a tizenkét tanítványt, és útközben ezt mondta nekik: „Íme, felmegyünk Jeruzsálemben, és az Emberfia átadatja a főpapoknak és az írástudóknak. Halálra ítélik, és átadják a pogányoknak, hogy kigúnyolják, megkorbácsolják és keresztre feszítsék, de harmadnapon feltámad.” (Mt 20,17-19)

Jézus útban van Jeruzsálem felé, ami számára a böjt, a pászka ünnepére való készülődés, a szenvedésre és a halálra való felkészülést jelenti.

Az evangélisták úgy írják, hogy Jézus háromszor is beszélt tanítványainak a rá váró szenvedésekről, haláláról és feltámadásáról. A nagyhét, nagypéntek és a húsvét eseményei nem meglepésszerűen következtek be Jézus életében, hanem ő tudatosan készült ezekre, és igyekezett tanítványait is felkészíteni. A tanítványok azonban ekkor még nem sokat értettek meg Jézus szavaiból és nem is nagyon tudták azokat elfogadni.

Jézus jól tudta, hogy nem csak a zsidó nép, de az ő tanítványainak a szívében is sokféle hamis emberi várakozás és reménység él a Messiás eljövételével kapcsolatban. Ők egy dicsőséges földi királyt várnak, aki megszabadítja őket a római uralom alól, aki visszaadja Izrael országának régi dicsőségét, s akinek az oldalán majd ők is jutalomban, dicsőségben részesülnek. Két tanítványának, Jakabnak és Jánosnak az anyja egyenesen arra kéri Jézust, hogy fiai a legmagasabb tisztséget kapják majd az Isten országában. Ők az eljövendő hatalmat, a királyi uralmat és a dicsőséget látták, de nem látták a kigúnyolást, a korbácsolást, a keresztet, amiről pedig Jézus beszélt nekik.

Most mi is beléptünk a böjtbe. Az elcsendesedésnek, a magunkba szállásnak, életutunk át-gondolásának ideje ez. A böjtöt tekinthetjük úgy is, mint egyfajta szembefordulást mindazzal, ami megzavarja az életünket, ami akadályozza az Istennel való kapcsolatunkat. Úgy is mondhatnánk, hogy a böjt az, amikor őszintén szembenézünk önmagunkkal, megvizsgáljuk vágyainkat, nem kedvezünk önmagunknak, hanem arra törekszünk, hogy felélesszük magunkban a krisztusi természetet. Ezért a böjt tulajdonképpen egy küzdelemnek, egy harcnak az útja. Ahogy Jézus is Jeruzsálem felé fordulva eltökélte, hogy elmegy, vállalja a keresztet és meghal az emberért, ugyanúgy kell bennünk is megszületnie a döntésnek, hogy hátat fordítunk, nemet mondunk önző természetünknek, hogy teret nyerjen bennünk az új.

A magunk egyéni, személyre szabott keresztútjának járása, az igeolvasásnak, imádságnak, a kereszttitkában elmélyülésnek, a krisztuskövetésnek az ideje és útja a böjt. Abban segít, hogy megértsük, mit jelent ránk nézve Jézus útja. Mert az igazság az, hogy nemcsak a tanítványoknak volt nehéz megérteniük és elfogadniuk a kereszttitkát, hanem nekünk is nehéz. A böjt, az elcsendesedés abban segít, hogy rádöbbenjünk, hogy mi is olyan tanítványok vagyunk, akik nem gondolunk az Isten dolgaira, csak a magunkéra. Amikor Isten elé állunk, akkor lepleződik le, hogy mindabból, amit Jézus élénk ad, mi mennyi mindent nem tudunk elfogadni.

Johann Sebastian Bach a 159. számú kantatájában ugyanezt a jelenetet ábrázolja. A kantáta címe is ez: Íme, felmegyünk Jeruzsálemben. Nyitótételében megrendítő a párbeszéd Jézus és a hívő lélek között. Jézus bejelentése először rémületet kelt: Ó, ne menj, kereszted már készen áll, melyen halálra kell vérezned – hangzik a hívő lélek féltő, aggódó hangja. De aztán döbbenetesen mondja: ha mégis meghátrálnál, én sem Jeruzsálemben (ti. a mennybebe), hanem a poklokra jutnék.

Jézus szavai amilyen világosan beszélnek bekövetkező szenvedéséről és haláláról, ugyanolyan világosan szólnak arról is, hogy három nap múlva feltámad.

De úgy tűnik, ez a szó már el sem jut a tanítványok füléhez, mintha ezt meg sem hallották volna.

Szenvedései ellen tiltakoznak. Ismerjük Péter szavait: Mentsen Isten, Uram! Ilyen veled nem történhet meg! Feltámadásának ígéretére azonban senkinek nincs egy szava sem. Mintha oda sem figyeltek volna, vagy mintha nem lenne jelentősége számukra.

Vajon nem szelektív a hallásunk? Csak azt halljuk meg, ami minket érdekel. Nem így olvassuk sokszor a Bibliát, vagy hallgatunk egy-egy ige-hirdetést? Van, amit meghallunk és van, ami el sem jut a fülünkig, sem az értelmünkig. És ezért nem változtatja meg az életünket sem.

Pedig ez is bekövetkezett. Jézus halála után a harmadik napon, amikor felkelt a Nap, Jézus már nem volt a sírban, hanem életre kelt, és tanítványai hitetlen-hittel látták meg őt, és hallották szavát: Ne féljete, én vagyok az. A halott, aki feltámadt. A nagyheti szenvedés egyre sötétebb napnyugtája, és a nagypénteki halál éjszakája után felkelt a Nap. Azon a napon jutott eszükbe: hiszen előre megmondta! Az a nap volt az első Húsvét.

Balicza Iván

„Fortuna25”

Egyházközségünk presbitériuma egy izgalmas tervezésbe kezdett. Régóta foglalkozunk azzal a gondolattal, hogy mit lehetne kezdeni a Fortuna utcai lelkészlakás alatt lévő terekkel, a várbarlang gyülekezetünkhöz tartozó részével, és a műemlék ház alatt lévő tágas pincékkel. Ezek a terek sokszor megmozgatták a látogatók fantáziáját is. Most azonban több szempontból is elérkezettnek láttuk az időt, hogy az álmodozást valódi tervezés váltsa fel.

Elsősorban azért, mert egyházunk is készül a reformáció 500. évfordulójának ünneplésére. Erre az ünnepi alkalomra nem csupán általánosságban készülhetünk, hanem úgy is, mint akik örökösei vagyunk azoknak, akik Budán először lutheri szellemben kezdték hirdetni az igét. Másodsorban komoly feladatként áll előttünk a lelkészlakás felújítása, amelyet 2015 nyarára tervezünk. Nem akartunk úgy nekilátni a lakásfelújítás terveinek, hogy az egész épületet, annak mind a négy szintjét (padlástartól a barlangig) ne egységes egésznek tekintsük.

Ezért a gyülekezetünkhöz tartozó építészek közül néhányan már decemberben közös gondolkodásra gyűltek össze, hogy előkészítsék ezt a folyamatot. Presbitériumunk januárban úgy határozott, hogy ötletszinten nézzük meg, milyen lehetőségeink vannak, ezért a gyülekezetünkhöz tartozó építészek számára kiírt egy meghívásos pályázatot. Úgy gondoltuk, hogy mivel ők ismerik a gyülekezet életét és azt, hogy milyen közösségek és alkalmak vannak, ezért életszerűbben tudnak a tervezésben segíteni. A jelenlegi tervpályázattal tehát az a célunk, hogy a gyülekezetünk olyan átfogó tervvel rendelkezzen, amelynek megvalósítása több szakaszban végezhető el, s amelynek segítségével a meglévő ingatlanjaink fejlesztése egységes koncepció szerint történik.

Gyülekezetünk már az ezredfordulón megfogalmazta, hogy családias és kisugárzó gyülekezet kíván lenni. Ezekhez a gondolatokhoz igazítottuk munkarendünket és programkínálatunkat, és igyekeztünk mindent megtenni azért, hogy családias, nyitott és befogadó közösséggé legyünk. A 2012. évtől kezdve új stratégiai munkát kezdtünk el, és elfogadtunk a NÖVEKEDÉS című stratégia programunkat, amely a belső, lelki növekedés hangsúlyozása mellett a külső növekedés lehetőségeivel is foglalkozik. Az általunk kitűzött célok megvalósításához az infrastruktúránk, közösségi tereink fejlesztése is szükséges.

Fiatal evangélikus építészek és építész-hallgatók vállalták a meglévő épületek felmérését, a pályázat elbírálására pedig neves szakembereket kértünk fel. Hisszük, hogy az evangélikus építészek jóízű közös munkája alakulhat ki a pályázat során.

Egyrészt kérjük, hogy imádságaiban hordozza mindenkori gyülekezetünknek ezt a tervezési feladatát, másrészt örömmel vesszük azokat az ötleteket, amelyeket a gyülekezet tagjaitól kapunk. Kérésre mindenkinek megküldjük a 'Gondolatok a FORTUNA25 tervpályázathoz' című 3 oldalas anyagot, amely azokat az ötleteket tartalmazza, amelyek eddig felmerültek, és amelyekhez eddig a presbiterektől és a képviselő testületi tagoktól vártunk kiegészítést. Az elkészült vázlatterveket pedig majd az egész gyülekezet számára megtekinthetővé tesszük.

Minden tervezés közepette is tudjuk, hogy az élő kövekből való építkezés lehet csak a gyülekezet első célja. Csak ezt szolgálhatja a gyülekezet épületeinek építése is.

*Bence Imre
igazgató lelkész*

Móricz Zsigmond

CXXX. zsoltár

A mélységből Hozzád kiáltok Uram,
Hallgasd meg én esdő, könnyörgő szavam,
Mert bűneinket ha számba vetted,
Ki maradhat meg, ki maradhat meg!

Óh mert hiszen nálad van a bocsánat,
Lelkem elepedve várja az Urat,
Nem várják ilyen reszkető térddel
Őrök a reggelt, örök a reggelt!

Hát Izráel bízzál a kegyelembe,
Szabadító erő száll le fejedre:
Kivon az Isten ingyen kegyéből,
Minden bűnödből, minden bűnödből!

PAX et BONUM Béke és áldás

A régi szerzetesi köszöntés jutott eszembe. De nem úgy, hogy béke és áldás (jó) együtt kísér, hanem úgy, hogy lehet-e áldássá számunkra a PAX.

Karácsony előtt kereste meg a PAX TV az egyházunkat, hogy az adásrendjébe egy rendszeresen közvetített istentisztelet szeretne beiktatni. Ehhez próbáltak megfelelő helyszínt és egyházközséget felkutatni a TV szakemberei.

Örömmel adunk tájékoztatást, hogy kb. egy hónapos mérlegelés után a választás templomunkra, gyülekezetünkre esett. Egyrészt, mert a tervezett adás idejében (vasárnap reggel 9.00) nálunk már eddig is volt istentisztelet, másrészt, mert több igehirdető is szolgál a gyülekezetben, harmadrészt, mert a kántori szolgálat is „adásképes”.

Megkezdődtek tehát az adás elindításához szükséges technikai és a jogi előkészületek. A tervek szerint a templom karzatának mellvédjére négy kisebb méretű kamera lesz felszerelve, így a felvétel nem a pad-sorok között mozgó kamerákkal történik, és nem mutat a gyülekezeti tagokról közelképet. A kijártnál elhelyezett keverőpulttól egy szakember tudja majd a kamerákat vezérelni, így az istentisztelet menetét és áhítatát semmi sem fogja zavarni. A közvetítést internetes adás-továbbítással kívánják megoldani, így nem kell a templomban nagyobb szereléseket végezni, nincs szükség kábelezésre.

Megkezdődtek tehát az adás elindításához szükséges technikai és a jogi előkészületek. A tervek szerint a templom karzatának mellvédjére négy kisebb méretű kamera lesz felszerelve, így a felvétel nem a pad-sorok között mozgó kamerákkal történik, és nem mutat a gyülekezeti tagokról közelképet. A kijártnál elhelyezett keverőpulttól egy szakember tudja majd a kamerákat vezérelni, így az istentisztelet menetét és áhítatát semmi sem fogja zavarni. A közvetítést internetes adás-továbbítással kívánják megoldani, így nem kell a templomban nagyobb szereléseket végezni, nincs szükség kábelezésre.

A tervek szerint áprilisra várható a technikai előkészületek befejezése és a szerződés aláírása, s szép lenne, ha húsvétkor megtörténhetne az első élő közvetítés.

Az a reményünk, hogy a PAX sokak számára lesz áldássá. Egyrészt azért, mert rendszeresen látható lesz a tévében evangélikus istentisztelet. A TV szakembereinek közlése szerint a katolikus miseközvetítés 40.000 körüli nézőszámmal valósul meg. Milyen nagy lehetőség, hogy gyülekezetünk istentisztelete és a hirdetett ige több tízezer ember számára lehet lelki eledellé. Reméljük, hogy azok, akik otthonukhoz kötöttek élnek (és tudják fogni a PAX TV adását), állandó résztvevői lesznek a közösségünknek. Ugyanakkor azt is reméljük, hogy az állandó adás gyülekezetünknek, közösségi életünknek is hasznára lesz azzal, hogy sokakhoz eljut majd a gyülekezetünk híre és az alkalmakra való hívogatás is.

Mivel az első közvetítés időpontja lapzártáig még nem alakult ki, kérjük, kísérjék figyelemmel a hirdetéseinket. Az első adás időpontját a honlapunkon is jelezni fogjuk.

PAX et BONUM! BÉKE és ÁLDÁS kísérjen bennünket, hogy az evangélium erejével, ezzel az új lehetőséggel is Isten országát tudjuk építeni!

Bence Imre

Választások előtt

Mint a demokrácia szabályai diktálják, idén újra parlamenti és önkormányzati választások előtt állunk. Tapasztalhattuk, hogy ezek az események arra is képesek rávenni sokakat, hogy a racionalitás és a higgadság talajáról elrugaszkodva szóljanak a más-képp gondolkodókról, a más párthoz vagy eszme-rendszerhez tartozókról. Emocionális megnyilvánulások és taktikázások szövik át ilyenkor a közbeszédet, és törik meg a közösséget.

Ezért a gyülekezet elnöksége fontosnak érzi az alábbi megállapításokat újra hangsúlyossá tenni:

1. Egyházunk és benne gyülekezetünk Jézus Krisztus megváltói munkája és Szentlelkének hitet teremtő ereje által él és igyekszik betölteni küldetését.
2. Gyülekezetünkben megpróbálunk megtenni mindent, hogy az igehirdetésben és a tanításban ne kapjanak szerepet pártpolitikai gondolatok, és az evangélium életújító szavait ne cseréljük fel politikai szövegekkel.
3. Gyülekezetünk eddig is nyitott volt mindenki számára, és mindenkit szeretettel várunk az életújító ige hallgatására, függetlenül attól, hogy ki milyen politikai nézeteket vall vagy melyik párttal szimpatizál. Mindannyian Isten megújító, bűnbocsátó kegyelmére szorulunk, és Isten vigasztalásából élünk.
4. Kérjük a gyülekezetünkhöz tartozó testvéreket, hogy politikai megnyilvánulásaikban is tartsák szem előtt Krisztus szeretetét, irgalmasságát és megtérésre vonzó nyitottságát! És senkit ne riasszanak el a gyülekezet közösségéből csak azért, mert a politikai kérdésekről másképp gondolkodnak.
5. Kérjük, a gyülekezeti alkalmakat senki ne használja fel politikai nézeteinek kinyilvánítására!
6. Elhatárolódunk azoktól, akik a gyülekezetünk nevét vagy közösségét, egyházunkat vagy hitvallásunkat akarják politikai érvényesülésük érdekében felhasználni!
7. Bátorítunk mindenkit, hogy a jeremiási értelemben fáradozzon a város, az ország, a nemzet jólétéért, békességéért, (Jer 29, 7) és se közönyével, se vehemenciájával ne törje meg a békességet.
8. Hordozzuk imádságainkban azokat, akik most jelöltek lesznek, hogy ne egyéni érdekeik, s ne a másik legyőzésének vágya munkálkodjon a szívükben, hanem a jó és a békesség munkálása.

Isten áldása legyen hazánkon és egyházunkon!

Az egyházközség elnöksége

„Időszerű szeretet”

A közelmúltban megjelent igehirdetés-kötet kapcsán beszélgettünk **Terei Gáborral**, gyülekezetünk egyik tagjával, a Túróczy-hagyaték Alapítvány titkárával:

1. Miért érzitek fontosnak ezt az alapítványi munkát? Miben volt kimagasló nagyapád, Túróczy Zoltán munkássága?

A 20. századi magyar evangélikusság életében Túróczy Zoltán két szempontból is kiemelkedő személyiség. Egyrészt ő az egyedüli, akit három alkalommal választottak meg püspöknek, és a hatalom három alkalommal állította félre. Ezért egyháztörténeti szempontból igen érdekes az élete. A MEVISZ gondozásában, 2002-ben kiadott „Isten Embere” c. könyv első kötete ezt a hányatott életet, Istent szolgáló munkásságát mutatja be. Amikor először vettem a kezembe ezt a könyvet, hajnali négyig olvastam, mert nem tudtam letenni. A szintiszta történelem jött velem szembe a nagyapám életén keresztül. Aki ezt elolvassa, világos képet kaphat arról, hogy milyen körülmények között működött az egyház a kommunista diktatúra alatt.

Egyházvezetői munkája mellett talán még ismertebb volt igehirdetői szolgálata. Akármerre járok, az idősebb korosztály mind arra emlékszik, hogy mekkora élmény volt az ő prédikációit hallgatni. Erről viszont az 50 évnél fiatalabb korosztály szinte semmit nem tud. A Magyar Evangélikus Egyház a rendszerváltás után sem szorgalmazta Túróczy Zoltán munkásságának közkinccsé tételét. Ezért döntött 2006-ban Tekus Ottó győri nyugalmazott lelkész úgy, hogy létrehoz egy alapítványt, mely ezt a hiányt pótolja. A család részéről engem kért fel, hogy vegyek részt a munkában, én pedig ezt nagy örömmel elvállaltam.

2. Mi a különlegességük, és mi az, ami a pániájuk ellenére ma is időszerűvé teszi ezeket az igehirdetéseket?

Az igehirdetések nyelvezetén érezhető, hogy jó néhány évtizeddel ezelőtt íródtak. Ugyanakkor a tartalmuk, a mondanivalójuk örök érvényű: Isten szeretetéről, kegyelméről, az ember esendőségéről szól hozzánk. Az a kérdés: „Hol töltöd az örökkévalóságot?” nekünk, ma élőknek ugyanolyan fontos és időszerű, mint az előttünk élőknek. Nagyapám ebben a kérdésben nagyon keményen fogalmaz. Hangsúlyozza, hogy ez nem játék, nem lehet a kérdést Pató Pál úr módjára halogatni, mert soha nem tudhatjuk, meddig tart a kegyelmi idő. Ebben döntenünk kell itt és most, ma és nem holnap!

3. Hogyan segíthetik az igehirdetések a keresztyén ember teológiai gondolkodását és magatartás kultúráját?

Az „Időszerű szeretet” c. kötetben található prédikációk kivétel nélkül arról is szólnak, hogy egy hálás szívű keresztyénnek hogyan kell viszonzni Isten szeretetét, illetve hogyan kell tovább sugározni az emberek felé. Hiába vallja magát valaki hívő keresztyénnek, ha ez nem látszik meg az életén. A mai keresztyénségnek az az egyik legnagyobb problémája, hogy az emberek az életükkel nem mutatnak példát. Ebben is nagyon sokat segíthetnek ezek az igehirdetések.

4. A fiatal generáció nem olvas könyvet, és nehezen hallgat végig egy 20 perces igehirdetést. Mit üzenél nekik bátorító és szeretetteljes „nagyapapai” üzenetként?

A fiatalokat is érdekli a jövőjük, hogyan lehetnének boldog, kiegyensúlyozott, értékes emberek. Ebben a könyvben mind a földi, mind a földön túli boldog életre kaphatnak hiteles útmutatást. De csak úgy, ha kézbe veszik. Nézzék át hátul a tartalomjegyzéket és kezdjék el olvasni a cím alapján őket leginkább érdeklő témáról szóló igehirdetést. Nem fogják megbánni, sőt ... !

Bence Imre

Móricz Zsigmond

CXXXI. zsoltár

Szívem Uram nem fuvalkodott fel,
Nem is néztem föl rád kevély szemmel,
Nagy dolgokra, túlságra nem vágytam,
Eróm fölött csodákra nem jártam,
Nem kísérték bátran.

Csendesítem, sőt némítom lelkem,
Hogyha Uram titkaidat sejtem;
Mint csecsemő az anyai ölben,
Oly csecsemő a lélek én bennem,
Bízom Uram csendben.

E s e m é n y n a p t á r 2014. B Ö J T – H Ú S V É T

Március 3. hétfő

- 19.00** – Budavári Evangélikus Szabadegyetem
Téma: Az 'utolsó aranyágacska' a Németalföldön? Az Árpád-ház a Croy család reprezentációjában
Előadó: *dr. Réthelyi Orsolya*, történész

Böjt 1. vasárnapja – Invocavit Március 9.

Istentiszteletek a szokott rendben

- 18.00** – Ifjúsági zenés istentisztelet

Igét hirdet: *Bence Győző* teológus

- 19.00** – Fészekrakó kör –

a házasságra készülő fiatalok köre

Témánk: A megbocsátás művészete – beszélgetés arról, hogy miként lehet a kapcsolati kríziseket idejében felfedezni, kezelni. Mit jelent a bűn a kapcsolatokban? S mit jelent a megbocsátás?

Március 11. kedd

- 18.00** – Böjti igehirdetés-sorozat

Téma: Jézus passiójának szereplői

Az Áruelő – Júdás

Március 14. péntek

- 15.00** – Számháború a Várban

a *Dévai Bíró Mátyás Cserkészcsapat* szervezésében. Szeretettel várnak minden fiatal!

Március 15. szombat

- 10.00 – 13.00** Vajdaszentiváni táncok – népitánc kurzus *Magyar Zsuzsanna* és *Nagy József*, a Kárpát-medencei Regőscserkész Tábor tánctanárainak vezetésével.

A részvétel a gyülekezetünk tagjainak ingyenes!

Böjt 2. vasárnapja – Reminiscere Március 16.

Istentiszteletek a szokott rendben

- 18.00** – Hálaadó istentisztelet

nemzeti ünnepünk alkalmából

Igét hirdet: *Balicza Iván*

- 19.00** – Férfikör

Témánk: Hát nem ezt kellett elszünetelni a Krisztusnak?

Március 18. kedd

- 18.00** – Böjti igehirdetés sorozat

Téma: Jézus passiójának szereplői

A Vádlók – Farizeusok és Nagytanács

Böjt 3. vasárnapja – Oculi Március 23. vasárnap

Istentiszteletek a szokott rendben

Március 25. kedd

- 18.00** – Böjti igehirdetés sorozat

Téma: Jézus passiójának szereplői

A Vizsgálóbíró – Annás főpap

Március 27. csütörtök

- 19.30** – Házaskör

Témánk: Veszélyek között! Hogyan védekezünk a drog és egyéb szenvedélyek terjedése ellen a családban? Miként tartjuk távol a rossz társaságtól a gyermekeinket? Hogyan adjunk meg nekik mindent lelkiükben, hogy ne legyen szeretetéttségük?

Böjt 4. vasárnapja – Laetare Március 30.

Szupplikáció

Szolgál: *Koch Szilvia* V. éves teológus

Istentiszteletek a szokott rendben

A **11.00**-kor kezdődő istentisztelet után

kávézás a gyülekezeti teremben.

Április 1. kedd

- 18.00** – Böjti igehirdetés sorozat

Téma: Jézus passiójának szereplői

Az Illetékes Bíró – Heródes

- 19.00** – Képviselő testületi gyűlés

a 2013. évi lelkeszi és felügyelői jelentéssel

Április 4-6.

Péntek délutántól vasárnap délig

PILISCSABAI GYÜLEKEZETI HÉTVÉGE

Minden korosztályt szeretettel várunk a piliscsabai Béthel Belmissziói Központba, ahol igehallgatás, beszélgetés, éneklés, közös vetélkedők mellett külön foglalkozás lesz a gyermekeknek és a konfirmandusoknak!

Részletek szórólapon és a honlapon is megtalálhatók lesznek.

Jelentkezés: 2014. március 31-ig a Lelkeszi Hivatalban.

Böjt 5. vasárnapja – Judica Április 6.

Istentiszteletek a szokott rendben

- 16.00** – Kisgyermekes családok délutánja

Témánk: Ha kiürül a korsó!

A kánai menyegző története.

Április 7. hétfő

- 19.00** – Budavári Evangélikus Szabadegyetem

Téma: Szakralitás a modern művészetben

Előadó: *Konok Tamás*, Kossuth díjas festő- és szobrászművész.

Április 8. kedd

- 18.00** – Böjti igehirdetés sorozat

Téma: Jézus passiójának szereplői

A másodfokú Bíró – Pilátus

Böjt 6. vas. – Virágvasárnap – Palmarum
Április 13.

Istentiszteletek a szokott rendben

18.00 – Ifjúsági zenés istentisztelet
Igét hirdet: Bajnóczi *Márió*, teológus

19.00 – Fészekrakó kör –
házasságra készülő fiatalok köre:
Témánk: Tanuljunk meg ünnepelni! A családi élet velejárója, a családi élet liturgiájának kialakítása. Családi és közösségi ünnepek.

Április 14-16.
Nagyheti alkalmak
Megállunk a keresztt körül
Nagyheti igehirdetés-sorozat
Hétfőn, kedden, szerdán **18.00** órákor

Nagycsütörtök
Április 17.

18.00 – Ünnepi istentisztelet úrvacsoraosztással és a lábmosás liturgiájának felelevenítésével
Igét hirdet: *Balicza Iván*

Nagypéntek
Április 18.

9.00 – Igét hirdet: *Bencéné Szabó Márta*

11.00 – Igét hirdet: *Bencéné Szabó Márta*

18.00 – Igét hirdet: *Dr. Fabiny Tamás*

Budagyöngyén:

9.00 – Igét hirdet: *Dr. Fabiny Tamás*

Húsvét 1. napja
Április 20. vasárnap

5.00 – Hajnali feltámadási liturgia –
a kibővített *Schütz kórus* szolgálatával,
úrvacsoraosztással, utána közös reggeli
a gyülekezeti teremben
Igét hirdet: *Balicza Iván*

9.00 – Igét hirdet: *Bence Imre*

11.00 – Igét hirdet: *Dr. Fabiny Tamás*

18.00 – Igét hirdet: *Bence Imre*

Budagyöngyén:

9.00 – Igét hirdet: *Dr. Fabiny Tamás*

Húsvét 2. napja
Április 21. hétfő

9.00 – Igét hirdet: *Bencéné Szabó Márta*

11.00 – Igét hirdet: *Balicza Iván*

18.00 – Húsvéti orgonaest –
Bán István orgonaművész

Budagyöngyén:

9.00 – Igét hirdet: *Balicza Iván*

Április 26. szombat

17.00 – Nagy utazás
Konfirmációs vizsga másképpen
A konfirmandus csoport bemutató előadása

Fehér vasárnap
Április 27.

Istentiszteletek a szokott rendben

11.00 – Konfirmációi istentisztelet

18.00 – Ünnepi istentisztelet a *Magyar Bibliatanács* szervezésében az új bibliafordítás elkészülte alkalmából. Igét hirdet: *Bölcskei Gusztáv* ref. püspök. Szolgál *D. Szebik Imre* ny. püspök, a Bibliatanács elnöke

Április 29. kedd

18.00 – Egyháztörténeti előadás
a bibliaóra keretében
Előadó: *Iff. Zászkaliczky Pál*
Témánk: Az egyházi rendszerváltás története

Május 1. csütörtök
Gyülekezeti piknik

a *Madocsai család* gödöllői telkén
Bográcsozás, beszélgetések, áhítat a kereszttövében,
játék és süteménykóstolás!
Mindenkit szeretettel várunk
Jelentkezni lehet április 27-ig a Lelkészi Hivatalban

Május 4. vasárnap

Istentiszteletek a szokott rendben

16.00 – Kisgyermekes családok délutánja
Témánk: Ki a család legfontosabb tagja?
Édesanyák köszöntése – anyák napja alkalmából

18.00 – Orgonazenés áhítat –
Kövári Péter orgonaművész

Május 5. hétfő

19.00 – Budavári Evangélikus Szabadegyetem
Szervezi: *dr. Fabiny Tamás* és *dr. Pöcze Tibor*

Május 6. kedd

18.00 – Bibliaóra
19.00 – Presbiteri gyűlés

Május 10. szombat

15.30 – *Manfred Siebald* német zenész koncertje
a templomban a Német ajkú Gyülekezet szervezésében

Május 11. vasárnap

Istentiszteletek a szokott rendben

18.00 – Ifjúsági zenés istentisztelet
Igét hirdet: *Lukács Máté* teológus

Május 14-19-ig

a lengyelországi (mazuriai) Ryn
evangélikus gyülekezetének látogatása
Jan Neuman lelkész vezetésével

Május 15. csütörtök

19.30 – Házaskör
Témánk: Anyák napja
és apák szolgálata a családban!

Május 18. vasárnap

Istentiszteletek a szokott rendben

19.00 – Férfikör
Témánk: A feltámadás hit
és ígéret az Ószövetségben

Május 25. vasárnap

Istentiszteletek a szokott rendben

A 11.00 órakor kezdődő istentisztelet után közös kávézás a gyülekezeti teremben

**Mennybemenetel ünnepe
Május 29. csütörtök**

11.00 – Istentisztelet

18.00 – Istentisztelet a dániai *Crescendo énekkar* közreműködésével.

Lelkészi Hivatal

(1014 Budapest I. ker. Táncsics M. u. 28.)

Angler Mónika irodavezető

hétfő-péntek 9.00-13.00

☎ és fax: 356-97-36

Internet: <http://budavar.lutheran.hu>

E-mail: budavar@lutheran.hu

Gyülekezetünk lelkészei:

Bence Imre – igazgató lelkész, esperes

☎ 356-97-36/18

e-mail: imre.bence@lutheran.hu

*Fogadóóra: hétfő 9.00-13.00, szerda 15.00-18.00
csütörtök 17.00-19.00*

Balicza Iván – lelkész

☎ 356-97-36/15

e-mail: balicza@t-online.hu

Fogadóóra: kedd 10.00-13.00, csüt. 9.00-13.00

Bencéné Szabó Márta – lelkész

☎ 356-97-36/18

*Fogadóóra: szerda 9.00-13.00, valamint
telefonon egyeztetett időpontban*

dr. Fabiny Tamás – püspök ☎ 394-23-35

e-mail: tamas.fabiny@lutheran.hu

dr. Pócze Tibor – felügyelő

e-mail: aszodipocze@t-online.hu

A Gazdasági Hivatal fogadóórája:

Kövesy Emese gazdasági vezető

hétfő, szerda, csütörtök 9.00-15.00

kedd 12.00-17.00, péntek 9.00-14.00

Köszönet és kérés

Köszönjük mindenkinek, hogy támogatta Alapítványunkat az SZJA 1% felajánlásával!

Kérjük, hogy a jövő évi adóbevalláskor is gondoljon alapítványunk működésére

és az Evangélikus Egyházra, bátorítsa hozzátartozóit, ismerőseit is

a 2 x 1% felajánlására!

**A Magyarországi Evangélikus Egyház
kódja: 0035**

**A Budavári Evangélikus Gyülekezet Alapítvány
adószáma: 18007545-1-41**

A felajánláshoz szükséges formanyomtatvány a NAV honlapjáról letölthető vagy a templom bejáratánál – kitöltve – megtalálható!

Köszönettel: **az Alapítvány Kuratóriuma**

Tanítva őket...**Gondolatok az iskolai hit- és erkölcsstan
oktatásról, kérés a szülőkhöz**

Jézus missziói parancsában a tanítványok kötelezettsége lett a tanítás, a Krisztushoz vezetés. Tudjuk, hogy a gyermekek esetében ez elsődlegesen a család, illetve a családfő feladata. Azt is tudjuk, hogy a családi közösségen túl a leghatékonyabban ez a gyülekezetben valósulhat meg. Ezáltal válhat a templom és a gyülekezet lelki otthonává gyermeknek, családnak egyaránt.

A 2013/2014-es tanévtől azonban a fakultatív hittanoktatást kiegészítette a közoktatási törvényben biztosított hit- és erkölcsstan oktatás. Arról már írtunk, milyen eredménye volt a beiratkozásnak az I. és II. kerület hozzánk tartozó iskoláiban. Az előtűnik lévő időszakban újra lehetőség nyílik a szülők számára a döntésre: a mostani első és ötödik osztály tanulói mellett a jövőre elsőbe és ötödikbe menő gyermekek szülei is nyilatkozni kötelesek, hogy világi erkölcsant vagy hit- és erkölcsant kívánnak a gyermekeik számára biztosítani.

Ezért fordulunk kéréssel a szülőkhöz:

1. Kérjük, hogy elsősorban a gyülekezetünkben tartott hittanórákat preferálják, hisz itt a gyermekek számára sokkal jobb külső körülmények között és sokkal több kellék felhasználásával tudjuk biztosítani a hitoktatás színvonalát. Azt is látjuk, hogy a közösség formálódása révén és a nagyobb létszám miatt hatékonyabb a gyülekezeti hitoktatás!

2. Kérjük a szülőket, hogy az elsősök beiratása előtt érdeklődjenek a már eddig beindított hit- és erkölcsstan órákkal kapcsolatban. Könnyebb egy olyan iskolában újabb csoportot indítani, ahol már jelen vagyunk és jó kapcsolatunk van az iskolavezetéssel.

3. Kérjük, hogy gyermekük osztályában illetve évfolyamában keressék a kapcsolatokat, beszélgesse nek egymással, és lehetőleg összefogva jelentkezzenek a hit- és erkölcsstanra, mert több gyermek részvételével könnyebb az órát megszervezni.

4. Kérjük, hogy minden máshonnan jövő információ tisztázására keressék meg a Lelkészi Hivatalt. (Az előző évben voltak olyanok, akik azért nem írták be gyermeküket, mert olyan hírt hallottak, hogy nem lesz evangélikus hit- és erkölcsstan oktatás.)

5. Kérjük, hogy akiknek az evangélikus gyermeke idén volt első vagy ötödikes, és eddig nem írták be iskolai hittanra, azok most – főleg azokban az iskolákban, ahol már megszerveztük a hitoktatást – tegyék ezt meg.

Bízunk abban, hogy Isten megáldja a gyermekekkel való foglalkozásunkat, akár a gyülekezetben, akár az iskolában adjuk át nekik az evangéliumot. S bízunk abban is, hogy ad ehhez a feladathoz is olyan munkatársakat, akik a növekvő feladatok között is jó kedvvel tudják tanítani a ránk bízottakat.

Bence Imre

Az Isten humora, az Isten mosolya és a cica bajsza

– *avagy: családi farsang volt gyülekezetünkben!*

Mérgelődtem. Igen, megmondom őszintén, igen-csak mérges voltam, amikor január közepén kiderült, hogy gyülekezetünk nem kaphatja meg február 8-ára tervezett farsangjához az Önkormányzat Auláját. Félttem is, hogy szűkös gyülekezeti termeinkben hogyan fogunk elférni. S aztán a mérgem is és a félelmem is ellillant, mert olyan Istenünk van, aki mindig tudja, mi miért történik.

Tervezett napon időben nekiálltunk a termek berendezésének és hozzáfogtunk az alkalom előkészítéséhez. Az ifjúsági kör tagjainak segítségével gyorsan haladtunk, amikor éktelen lármára lettünk figyelmesek. Az egész Bécsi-kapu tér tele volt rendőrautókkal, és a Kapisztrán tér felé vezető utca demonstrálók dobolásától volt hangos. A tüntetők és ellentüntetők zaja és a kordonként felálló rendőrök miatt aznap aligha merték volna kisgyermekes családok megközelíteni az Önkormányzat épületét. S akkor megértettem, hogy teljesen feleslegesen voltam mérges, az Isten mindig tudja, hogy mit miért tesz.

A farsangi délutánra közel ötven gyermek öltözött be különféle jelmezbe. Sok mosolygós szem, huncut és vidám tekintet vagy éppen kis-

sé megszépítő arc jelezte, hogy a jelmezbemutató még akkor is nagy öröm, ha valakinek egészen egyszer-

rű kis jelmeze, festett cicabajsza van. Gomba és tündér, oroszlán és katicabogár, ősember és sasmadár, múmia és hupikék törpillla, harisnyás Pippi és spanyol úriember állt be a jelmezesek derűs felvonulásába, amikor együtt énekeltük a szokásos farsangi énekünket: „Kisember, nagyember, tapsolj és énekelj! Kisember, nagyember örül Isten neked!” Külön gyönyörűséggel töltötte el a szívünket, hogy biblia jelmezesek is voltak. Boldizsár, a napkeleti bölcs, valamint Mária és a kised, az angyallal, a karácsonyt idézték fel nekünk.

A jelmezbemutató után egy afrikai népmeseciklus elevenedett fel *Krista Anita* és *Tatai Zsolt* bábművészek fantasztikus előadása révén. A mese után külön örömet szerzett a gyermekek-

nek, hogy a nagyméretű bábokat, a krokodilt, a tigrist, és a leopárdot s a többi szereplőt egészen közelről láthatták, megsimogathatták.

Az alagsorunk két termét büfének alakítottuk ki. Az egyik teremben az asszonyok által készített szendvics, a másikban a családok által hozott sütemény fogadta a délután résztvevőit. De a falatozás és a jóízű beszélgetés közben a tombolajegyek is fogytak. Újabb izgalmas pontja volt a délutánnak a tombola-sorsolás. Az ifjúsági tagjai által lebonyolított sorshúzás közben sok derűs pillanat adódott.

Ez után *Nagy József* tánctanár népi táncházba invitálta a vállalkozó kedvéket, és kicsik, nagyok, gyermekek és felnőttek közül többen örömmel ropták az előre mutatott lépések alapján a táncot.

S bár több mint százhuszan voltunk a farsangi délutánunkon, többen megemlézték, hogy milyen otthonos és családi volt az alkalmunk. Így hát nem csak a mérgem, hanem a félelmem miatt is megfricskázott az Isten.

Köszönöm azok fáradozását, akik a segítettek a program szervezésében és lebonyolításában. Fiatalok és felnőttek összefogott munkájával zökkenőmentes és színvonalas alkalmunk volt, és este mindenhol szép rend lett. Kellott is a sok segítő kéz, mert tudtuk, hogy másnap reggel istentisztelet és hittanóra ki munkájához kellene a gyülekezet termei.

Isten mosolygott ránk a farsangi multságunkon is. Mindennek szabott ideje van. Megvan az ideje az örömnak és a táncnak is. Isten ezt is megadta!

Bence Imre

TEOLÓGIA MINDENKINEK

A MEE 2010 óta a reformáció 500. évfordulójára készülve minden évre egy-egy kiemelt témát, ezen belül néhány jubileumot, és egy bibliai személyt ajánl. Az idej, reformációval összefüggő tárgykör a kultúra, négy evangélikus évfordulással; a Könyvek könyvében szereplő személy pedig az ószövetségi Dávid, a „zsoltáros” király.

Reformáció és kultúra**Pulszky Ferenc (1814–1897)**

„Reformáció és kultúra” évében egy olyan evangélikus személyiséggel ismerkedhetünk meg először, aki a magyar kultúrának a dualizmus időszakában meghatározó egyénisége volt.

A köznemesi családba születő Pulszky az eperjesi Evangélikus Líceumban végezte középfokú tanulmányait. Itt kötött életre szóló barátságot báró Eötvös Józseffel, későbbi vallás- és közoktatásügyi miniszterrel.

Fiatalon egy jellegzetes reformkori nemesi ifjú életét élte Pulszky: jogot tanult Pesten, körutazásokat tett nagybátyjával Nyugat-Európában, országgyűlési követ volt Pozsonyban. Kortársai közül kapcsolatban állt a szintén evangélikus Kossuth Lajostól kezdve Deák Ferencen át Vörösmarty Mihályig szinte mindenkivel. Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc alatt is aktív szerepet vállalt. Először Kossuth mellett volt pénzügyi államtitkár, majd gróf Esterházy Pál mellett a király személye körüli minisztérium hivatalvezetője lett Bécsben, mígnem visszatért Pestre az Országos Honvédelmi Bizottmányba. Életében 1849 januárja hozott fordulatot: londoni kiküldetése során azt a feladatot kapta, hogy szerezzen támogatást a szabadságharc számára Lord Palmerston brit külügyminisztertől. Küldetése – mint tudjuk – nem járt sikerrel és ez egyben azt is jelentette, hogy életének következő tizenhét évét családjától és hazájától távol kellett eltöltenie. Emigrációjában

is tovább szolgálta a magyar ügyet: megszervezte Kossuth angliai és amerikai körútját az ’50-es évek során, valamint 1860-ban az itáliai Torinóban igyekezett az olasz egységmozgalom vezéregyéniségének, Giuseppe Garibaldinak és a Habsburgok ösellenségének, III. Napóleon francia császárnak a támogatását megnyerni, szintén hiába.

Feleségének és két idősebb gyermekének halála után Eötvös József közbenjárására 1866-ban hazatérhetett Magyarországra. Itthon bekapcsolódott a Deák-párt munkájába és a kiegyezés előkészítésébe. Ennek köszönhetően egy új korszak tárult fel életében, amelyet ismét a megbecsültség jellemezett.

Pulszky Ferenc vált a „dualizmus kultúr-papájává”. Huszonöt éven át vezette a Magyar Nemzeti Múzeumot (1869-1894). Annak második igazgatója lett. A Magyar Tudományos Akadémiának igazgató tagja lett 1873-ban. Mindezek mellett betöltötte a Régészeti Társaság és a Képzőművészeti Társaság elnöki tisztét is. Tudományos munkásságának legkiemelkedőbb alkotása a kétkötetes *Magyarország archeológiája* c. mű (1897), amely a Kárpát-medence régmúlt népeinek tárgyi örökségét mutatja be összefoglaló formában. A társas életben is maradandót alkotott, ugyanis a tudomány- és műkedvelő közönséget szombatontként saját, a Nemzeti Múzeum hátsó bejárata felől megközelíthető igazgatói lakásában látta vendégül az ún. Pulszky-bálokon, ahol egyébként meglehetősen eltérő politikai meggyőződésű emberek hódolhattak az intellektuális örömeknek. Valósággal nélkülözhetetlen figura lett az élet számos területén. Mikszáth Kálmán fogalmazta ezt meg a legtalálékosabban: „Az öreg Pulszky nélkül nincs semmi. Ha dolgozni kell, Pulszky Ferencet rántják elő, ha mulatni kell, akkor is Pulszky Ferenc válik be a legjobban, ahova okos ember kell, ott van az öreg Pulszky, ahova ravasz diplomata szükséges, azt is elvégzi az öreg, ahol tudomány kívántatik, az mind az öreg dolga, ha valaki ócska cserepet talál a szántóföldjén, azt is Pulszkyval nézeti meg előbb, és csak azután adja oda a gyereknek játszani. Akinek valami gondolata van, az mind őhöz siet konzultálni, s az is, akinek semmi gondolata nincs... Egy napig sem tudnánk megenni nélküle.”

Emlékiratait 1882-ben adta ki *Életem és korom* címmel, amely a mai napig megbízható korrajz a történészek számára a reformkortól a kiegyezésig tartó időszak tekintetében.

Kövecses László

Dávid, a zsoltárszerző és „zenész”

A legtöbb ábrázolás zenészként, kezében valamilyen pengetős hangszerrel tünteti fel Dávidot. Dávid hárfáján persze kézben fogható hangszert kell elképzelnünk, nem olyan nagyméretűt, amelyet a mai szimfonikus zenekarokban láthatunk, vagy amilyeneken gyülekezetünk egyik tagja, Maros Éva szokott játszani.

Mit játszhatott Dávid?

Nem tudjuk, mint ahogyan azt sem tudjuk, milyen dallamokra énekelték a zsoltárokat. Dávid zsoltárai olyan két-, ritkábban háromrészes versekből állnak, amelyeknek pontos dallamai nem maradtak fenn. Pedig a zsoltárokat biztosan énekelték, mint ahogyan azokat a dicséreteket vagy himnuszokat is, amelyeket Jézus és tanítványai az olajfák hegye felé menve énekelték. A későbbi századokból, a középkortól kezdve egészen napjainkig, már biztos adataink vannak a zsoltárok egyszerű énekléséről vagy a sokféle megzenésítéséről.

Mivel Dáviddal és általában a zsoltárokkal kapcsolatban egyedül a szövegre támaszkodhatunk, érdemes azt alaposabban szemügyre venni. Segítséget jelent ebben Dietrich Bonhoeffer: *A Biblia imádságos könyve* c. írása, amely annyira megragadott, hogy lefordítottam. Most ebből idézek néhány gondolatot.

„Urunk, taníts minket imádkozni.”

Így szóltak a tanítványok Jézushoz. Ezzel beismerték, hogy saját maguktól nem tudnak imádkozni. Számunkra talán ellentmondásosnak tűnik az, hogy imádkozni tanuljunk. Úgy véljük, hogy szívünk vagy csordultig van, s akkor magától kezd imádkozni, vagy pedig sosem fog imádkozni tanulni. Ez azonban veszélyes tévedés, mintha a szív természetétől fogva tudna imádkozni. Ily módon azonban összetévesztjük a kívánságot, reménységet, sóhajt, panaszt, örvendezést az imádsággal – amazokra mind képes a szív magától. Az imádkozás nem azt jelenti, hogy egyszerűen kiöntjük a szívünket, hanem azt, hogy teli vagy üres szívünkkel Istenhez utat találunk és vele beszélünk. Erre egy ember sem képes magától, ehhez mindenkinek Jézus Krisztusra van szüksége.

Jézus nevében imádkozni tanulni.

Van a Szentírásban egy könyv, amely abban különbözik a Biblia többi könyvétől, hogy csak imádságokat tartalmaz. Ezek az imádságok a zsoltárok. A zsoltárok könyvéről így ír Luther: „*A zsoltárok könyvét a Miatyánk, a Miatyánkot*

pedig a zsoltárok könyve úgy átítatja, hogy az egyiket a másiktól igen jól megérthetjük és kelőképpen összehangolhatjuk.” A Miatyánk annak lesz próbaköve, hogy vajon Jézus Krisztus nevében imádkozunk-e vagy a saját nevünkben.

Az istentisztelet és a zsoltárok.

Több egyházban vasárnaponként vagy akár naponként is zsoltárokat énekelnek váltakozva. Az egyházak ezáltal kimeríthetetlen gazdagságot őriztek meg, mert csak a naponkénti használattal nővünk bele az isteni imádságos könyvbe. Régebben nem volt szokatlan az egyházban, ha valaki az „egész Dávidot” fejből tudta. A keleti egyházban egyenesen a szolgálat előfeltétele volt ez. Szent Jeromos (347–420), az egyházatya elbeszéli, hogy az ő korában a mezőkön és a kertekben zsoltárok éneklését lehetett hallani. A zsoltárok könyve a fiatal kereszténység életét is betöltötte. Mindezeknél azonban fontosabb, hogy Jézus zsoltárszavakkal ajkán halt meg a keresztfán.

A zsoltárok tartalmáról.

A zsoltárokkal Istent mint a menny és föld teremtményét dicsérrjük. Több zsoltár azt részletezi és bizonyítja, hogy milyen nagyszerűek Isten parancsolatai. Elbeszéli az üdvtörténetet, szólnak Isten kiválasztó kegyelméről és hűségéről, népének hűtlenségéről és hálátlanságáról. A 22. és 69. zsoltár előrevetíti Krisztus szenvedéseit. A 110. zsoltárt Luther a mi szeretett Urunkra, Jézus Krisztusra mutató legfőbb zsoltárnak nevezte. Krisztus saját magában tökéletessé és egyszer s mindenkorra érvényessé tette Isten áldozatát értünk, s a mi áldozatunkat Istenért. Számunkra csak az marad, hogy imádsággal, énekkel és Isten parancsolatai szerinti étellel dicsőítő és hálaáldozatot mutassunk be. Így válik egész életünk istentiszteletté és hálaáldozattá.

A zsoltárok „földi imádságokat” is tartalmaznak: az életért, az egészségért, a békéért, a különböző földi javakért. A 103. zsoltár arra tanít minket, hogy Isten adományainak teljes gazdagságát az élet elfogadásától a bűnök bocsánatáig egy nagy egységként értelmezzük, s ezekért hálával és dicsérettel álljunk Isten elé. A zsoltárok könyve ahhoz is gazdag tanítást kínál, hogy a világ által ránk mért sokféle szenvedésben helyesen járuljunk Isten elé.

A zsoltárimádkozás feladásával a keresztyén gyülekezet páratlan kincse megy veszendőbe, visszaállításával viszont nem sejtett erők áradnak a gyülekezetbe. – A miénkbe is!

Ferenczi Ilona

Hírek – Hírek – Hírek – Hírek

- December 1-jén ünnepelte a Német ajkú Egyházközség önállóságának 20. évfordulóját. Ez alkalommal *Dietrich Tiegeman*, a gyülekezet korábbi lelkésze hirdette az ígét a templomunkban. Gyülekezetünk nevében *Balicza Iván* lelkész mondott köszöntőt.
- Gyülekezetünk adott otthont az egyházmegye lelkészeinek, akik decemberi munkaközösségi gyűlésüket egy rendhagyó úrvacsorai áhitattal kezdték *Bencéné Szabó Márta* vezetésével.
- December 5-én megbeszélés volt a II. kerületi Ökumenikus Óvodában. A pedagógia program előkészítését az önkormányzati óvodában evangélikus részről gyülekezetünk lelkészei segítették.
- *Dr. Nagy Gábor Tamás*, az I. kerület polgármestere adventi találkozóra hívta a kerület lelkészeit, amelyen *Bence Imre* igazgató lelkész képviselte a gyülekezetet.
- December 11-én az egyházközségünkhöz tartozó építésszek találkoztak a Lelkészi Hivatalban, a „Fortuna25” terveinek a megbeszélésére.
- Az EBBE decemberi előadása december 12-én volt, amelyen *Bence Imre* áhitata után *Dr. Dér Katalin* tartott előadást a Jelenések könyvének aktualitásáról.
- Adventi orgonazenés áhítatok voltak gyülekezetünkben csütörtökönként, amelyeken *Vitárus Piroska*, *Kővári Péter* és *Bán István* Rossi, Hotteterre, Buxtehude, Frescobaldi, Pachelbel, Dandrieu műveiből adtak elő műveket.
- December 17-én a munkatársakat és a gyülekezet önkéntes szolgálattevőit hívtuk adventi együttlétre, hogy Istennek hálát adva köszönjük meg nekik szolgálatukat. Jó volt együtt látni azt a közel hatvan testvért, akik a gyülekezeti élet különböző területein segítenek.
- Az ifjúság részére előszilveszteri alkalom volt a gyülekezeti termekben, amelyen *Holger Manke* soproni német lelkész vezetésével egy 5 fős soproni ifjúsági csoport is részt vett. A 35 résztvevő játékos vetélkedővel, ügyességi és közösségi játékokkal készült az év búcsúztatására. Az alkalmat *Bence Imre* lelkész vezette.
- Január 1-jén az istentisztelet után újévi koccintással köszöntöttük egymást, amelyen *Bence Imre* a hónap ígéje alapján a hűséges Isten kezébe ajánlotta az egész évet.
- Január 10-én lelkészi hivatalunkban volt az ökumenikus imahét programjainak egyeztetése, amelyen a kerület minden felekezete képviseltette magát.
- Január 16-án megbeszélést tartottunk a Sztelho Gábor Alapítvány kuratóriumának vezetőjével. A megbeszélés tárgya elsősorban a május végére tervezett Sztelho emléknapi előkészítése volt. Az alapítványt *Merényi Zsuzsanna* tanárnő képviselte.
- Január 19-től 26-ig tartott az ökumenikus imahét: *Balicza Iván* lelkész a Krisztinavárosi katolikus templomban, *Bence Imre* a Mátyás-templomban hirdette az ígét az imahét keretében. Templomunkban dr. *Korzenszky Richárd* bencés perjel szolgált igehirdetéssel. Az istentisztelet után a gyülekezeti termünkben találkozót tartottunk az egyházközségek világi vezetői részére.
- Január 24-én megállapodást kötöttünk a Bláthy Ottó Titusz Informatikai Szakközépiskolával és a Baár-Madas Református Gimnáziummal közösségi szolgálat teljesítésére. Ennek értelmében e középiskolák tanulói a gyülekezetünkben is teljesíthetik az érettségi előtt szükséges ötven önkéntes munkaórát.
- Január 25-én az egyházmegyéhez tartozó gyülekezetek gazdasági vezetői, pénztárosai és könyvelői részére tartottunk továbbképzést és konzultációt az éves feladatokról.
- *Pápay Attila* teológus egyetemi tanulmányainak alakulása miatt lemondott az iskolai hitoktatás ellátásáról, ezért a II. félévre *Molnárné Varró Máriát* bíztuk meg az állami iskolákban ellátandó hitoktatással.
- Január 27-én *Balicza Iván* a Baár-Madas Református Gimnázium hétkezdő áhítatán szolgált igehirdetéssel.
- Január 31-én az Ökumenikus Óvoda nevelési programjának megbeszélésén *Bencéné Szabó Márta* vett részt.
- Február 8-án volt az egyházközségünk családi farsangi együttléte.
- Február 9-én az istentisztelet utáni kávézás keretében köszöntöttük *D. Szebik Imre* ny. püspököt 75. és *Dr. Fabiny Tamás* püspököt 55. születésnapja alkalmából.
- Február 9-én az ifjúsági zenés istentisztelet keretében, amelyen *Pápay Attila* teológus szolgált igehirdetéssel, a házasság hetének alkalmából megáldottuk a jelenlévő párok életét.
- Február 10-én egyeztető tárgyalás volt a PAX TV képviselőivel a lehetséges technikai megoldásokról és az istentiszteletek közvetítésének megkezdéséről. A PAX TV-t *Lovas Kriszta* megbízott ügyvezető képviselte.
- Az Önkormányzat Népjóléti Alapítvány Kuratóriumának február 11-i ülésén *Balicza Iván* elnökölt.
- Február 14-én *Rogán Antal* parlamenti képviselő-jelölt és *Hölvényi György* egyházi ügyekkel foglalkozó államtitkár fogadta a választókerület lelkészeit rövid tájékoztatóra, amelyen gyülekezetünket *Balicza Iván* lelkész képviselte.
- *Bencéné Szabó Márta* vett részt a gyülekezetünk képviselőjeként azon a megbeszélésen, amelyet az Egyházunk Külügyi osztálya a finn testvérkapcsolattal rendelkező gyülekezetek részére szervezett február 17-én.
- Február 22-én került sor Budakeszin az egyházmegyei hittanversenyre, amelyre ebben az évben is három csoporttal készült a gyülekezetünk. Az eseményen *Bence Imre* esperes áhitattal, *Balicza Iván* lelkész a szülőknek tartott előadással szolgált.

Budavári Hírmondó
 az Egyházközség tájékoztató hírlevele
 Olvasó-szerkesztő: *Váradai Adél*
 Tördelés: *Varga Katalin*
 Felelős kiadó: *Bence Imre igazgató lelkész*
 Nyomdai munkák: *Rózsadomb Contact Kft.*